

[Indenrigsministeren.]

Forhandling om disse Spørgsmaal, var klog — jeg ser ganske bort fra, om den var berettiget, men altsaa, om den var klog, set fra ud de Herreres eget Synspunkt.

Men nu er altsaa den store Forandring kommet, som det ærede Medlem Hr. Elgaard talte om. Det forandrer imidlertid ikke, hvad det ærede Medlem ganske rigtigt sagde, da han omtalte et Grundejermøde i Esbjerg, hvor han var til Stede — et Møde, vi sikkert begge to tænker paa med stor Glæde —, at jeg dér havde udtalt, at jeg for min Del var rede til Forhandling med Grundejernes Organisation derovre om alle de Spørgsmaal, der knytter sig til en Huslejelovgivning. Hvad jeg dér sagde, mente jeg, og det staar jeg ved i Dag.

Derefter sagde det ærede Medlem, at det forekom ham, at jeg ikke havde handlet derefter, naar jeg til Trods for dette Tilsagn har fremsat Lovforslagene i samme Skikkelse som sidste Aar. Jeg maa afgjort tage Afstand herfra. Jeg tror, man maa sige, at det er det eneste rimelige, at de Forhandlinger, der skal finde Sted — hvad enten det drejer sig om Ønsker fra Ejernes eller fra Lejernes Side —, sker paa det Grundlag, som Lovforslagene i Fjor hvilede paa, det vil sige paa det Grundlag, som var anvist i den særlig sagkyndige Kommissions Betænkning. Jeg synes ikke blot, at det er rigtigt; jeg synes, det er den eneste mulige Stilling for mig over for det høje Folketing, idet man maa erindre, at de foreliggende Lovforslag i sidste Samling er vedtaget her i Folketinget med et sjældent stort Flertal, idet alle Partier, bortset fra Venstre og Konservative, stemte derfor.

Det forekommer mig, at det ligefrem er en Pligt for mig over for Folketinget at genfremsætte Lovforslagene i samme Skikkelse, idet jeg for min Del tilsiger Villighed til Forhandling, baade med Folketinget og med de forskellige interesserede, der maatte melde sig under den kommende Tids Behandling af Spørgsmaalet. Det er selvfølgelig det, jeg har givet Udtryk for over for den paagældende Organisation, ved hvis Aarsmøde i Esbjerg jeg talte. Jeg har til denne Organisation meddelt, at jeg fandt det rigtigt, at Lovforslagene blev fremsat i Folketinget i samme Skikkelse, og at jeg gik ud fra, at denne Organisation vilde søge de paagældende Rigsdagsudvalg og dér fremsætte deres Ønsker, ligesom jeg — føjede jeg til — til enhver Tid var rede til at drøfte de Spørgsmaal, man maatte ønske drøftet.

Jeg kan vanskeligt tænke mig, at Københavns og Frederiksberg Grundejerforening ønsker at forhandle med mig, det har de i hvert Fald ikke hidtil ønsket. Jeg mindes, at jeg for 7 Aar siden, kort efter at jeg var tiltraadt som Indenrigsminister, paa disse to Organisationers Aarsmøde udtalte, at jeg ønskede at staa i det bedst mulige Forhold til disse Organisationer som andre Organisationer, hvis Interesser berørte Indenrigsministeriets Omraade, og jeg tilsagde Villighed til Forhandling om alle de Ting, der maatte have Betydning for dem. Man har aldrig benyttet sig af dette Tilsagn. Det er klart, at dette Tilsagn ikke kunde gaa saa vidt, at disse Organisationer skulde bestemme Landets Politik paa dette Omraade. Landets Politik maa bestemmes af Regeringen og Rigsdagen. Men man har fra disse Organisationers Side troet, at man kunde spille et saa højt Spil, at Landets Politik paa disse Omraader bestemtes af disse Organisationer. Her er det, Spillet er tabt.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard gav Udtryk for den Tankegang, at næsten alle Bestemmelserne i Lovforslaget om Leje var rettet mod Husejerne. Dette er fuldkommen urigtigt. Paa en Række Omraader — her er jo Tale om en Lovgivning, der skal skifte Sol og Vind lige mellem to modstaaende Parter i et Kontraktforhold — paalægger dette Lovforslag ogsaa Lejeren rimelige Pligter. Hvis det ærede Medlem vil gennemlæse Afsnittet om Lejerens Brug af det lejede, hvis det ærede Medlem vil gennemlæse § 67 om, hvornaar Opsigelse er berettiget paa Grund af Lejerens Forsømmelse eller urimelige Optræden, saa vil det ærede Medlem, som alle andre ærede Medlemmer, se, at dette Lovforslag ogsaa paalægger Lejeren Pligt til at opfylde sine Forpligtelser og opføre sig ved Brugen af det lejede saaledes, som man med Ret og Rimelighed kan forlange. Denne Lovgivning beskytter hverken den daarlige Lejer eller den daarlige Ejer, men den sætter Grænser for den daarlige Ejers Udnyttelse af Lejeren, og den sætter Grænser for den Lejers Frihed, som vil misbruge det lejede, og saadan skal en Lov, der fastlægger Retsforholdet mellem to Parter, være.

I øvrigt interesserede det mig, at det ærede Medlem Hr. Elgaard, da han i Dag skulde rekapitulere enkelte af de Ting i denne Lovgivning, han særlig havde noget at indvende imod, pludselig kastede sig over det i denne Forbindelse ret underord-